

Zespół Placówek Edukacyjno – Opiekuńczo – Wychowawczych
w Wielkich Drogach

32-051 Wielkie Drogi 192, tel./fax: 012 270-00-16,
e-mail: poczta@zpeow.interniada.pl, www: mow-wielkiedrogi.pl

RPO-672822/M

Wielkie Drogi, 29.06.2011 r.

Nasz znak: ZPEOW-09/091/9/2011

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPE.	2011 -07- 04
ZAL.	NR 1404321

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
00-090 WARSZAWA, AL.SOLIDARNOŚCI 77

W odpowiedzi na Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Dyrekcja Zespołu Placówek Edukacyjno – Opiekuńczo - Wychowawczego w Wielkich Drogach przekazuje swoje uwagi na skierowane do nas rekomendacje. Pragniemy na początku serdecznie podziękować za cenne dla naszej pracy resocjalizacyjnej uwagi i spostrzeżenia, które weźmiemy pod uwagę w dalszej działalności. Dobro dziecka jest naszym najważniejszym celem, jak również stworzenie dla niego bezpiecznej przystani po trudnym okresie życia, ponieważ musimy odbudować u niego wiarę w samego siebie oraz właściwe relacje z rodziną i społeczeństwem.

Wobec powyższego informujemy:

Ad.1

Stosowanie izolacji wychowanków w izbie izolacyjnej miało charakter incydentalny i oparte było na wypełnianiu przepisów uregulowanych pierwotnie przez:

rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu użycia środków przymusu bezpośredniego wobec nieletnich umieszczonych w zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (Dz. U. z dnia 7 marca 2011 r.), a następnie przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu użycia środków przymusu bezpośredniego wobec nieletnich umieszczonych w zakładach poprawczych, schroniskach dla

nieletnich, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (Dz. U. Nr 25, poz. 203).

Dyrekcja placówki jest zobowiązana do wypełniania nakładanych przepisów. W dobrej wierze, by dostosować placówkę do nakazów prawa w placówce zostało zaadaptowane i zgodnie z przepisami wyposażone pomieszczenie na potrzeby izby izolacyjnej. Jednakże stosowanie tego środka ze względu na jego wagę miało charakter incydentalny. W większości izba izolacyjna była niewykorzystywana, bądź wykorzystywana jako chwilowy „filtr” – miejsce, w którym nowoprzybyli wychowankowie, mogli wypocząć, zostać zaopatrzeni w czyste ubranie, i poprawić swój stan higieny (czasem wychowankowie są doprowadzani przez policję w stanie uwłaczającym godności osobistej (brudni, śmierdzący i niekompletnie ubrani). Zwłaszcza jeżeli wychowanek był dowożony w nocy. Filtr pomieszczenia izolacyjnego zabezpieczał w takich sytuacjach przed stygmatyzacją ze strony pozostałych wychowanków. Ponadto w pomieszczeniu tym przebywali krótkotrwale wychowankowie doprowadzeni z ucieczki (do momentu wyjaśnienia przyczyn ucieczki – w takiej sytuacji izba izolacyjna stanowiła zabezpieczenie dla wychowanka przed np. atakiem ze strony agresywnego kolegi, przez którego uciekł z placówki. Dopiero wyjaśnienia mogły pomóc kadrze w podjęciu takich działań, które skutecznie chroniły uciekiniera przed ukrytą agresją zdemoralizowanych wychowanków. Możliwe, że pobyt był przez niektórych opacznie postrzegane jako kara, jednakże nie miało takiego celu. Nie jest prawdą, że w dniu kontroli pomieszczenie owo było brudne. Śmieci, znajdowały się jedynie pomiędzy oknem, a kratą, gdyż w miejscu tym, jest utrudniony dostęp do bieżących porządków.

Pomieszczenie to było używane jako pralnia prawie codziennie przez chłopców i stąd niestety pojawiły się śmieci

Izolacja nie miała charakteru kary, czy tym bardziej niehumanitarnego traktowania! Pewni jesteśmy natomiast, że dzięki procedurom, które były w tym czasie wdrażane wielu chłopców mogło poczuć się bezpieczniej i w rezultacie pozostać w placówce mającej dobry wpływ na ich postawę i rozwój osobisty.

W związku z inną niż nasza interpretacją prawa Krajowego Mechanizmu Prewencji w tej mierze, dyrekcja placówki natychmiastowo wyłączyła z użytkowania w/w pomieszczenie.

Ad 2

Obecnie korygowany jest system kar i nagród placówki. Przydział dodatkowych obowiązków (np. dyżurów gospodarczych podyktowana była pragmatyką pedagogiczną, gdyż w tym czasie, kiedy inni wychowankowie nie mający tego obowiązku mogli korzystać z rekreacji. Z tego też powodu taki wychowanek lepiej rozumiał swe przewinienie i wynikające z niego konsekwencje. Także w orzeczeniach sądowych stosuje się obowiązek pracy określany jako prace na cele społecznie użyteczne. Niektóre sądy wręcz zwracają się do placówki z nakazem nałożenia takiej kary z mocy prawa. Praca w placówce nie jest postrzegana przez wychowanków jako zło – za dodatkowe prace, które wykonują chłopcy z własnej woli przewidziane są nagrody. Ponadto rola pracy w procesie resocjalizacji podkreślana jest w realizowanym przez nas systemie resocjalizacyjnym poprzez aktywizowanie wychowanków na drodze zajęć z poradnictwa zawodowego oraz Warsztatów Umiejętności Aktywnej Obecności na Rynku Pracy, a także przez realizowane w naszej placówce kursy zawodowe przygotowujące wychowanków do wykonywania wybranych przez siebie zawodów. Państwa sugestie zostaną uwzględnione w nowelizacji przepisów obowiązujących w placówce.

Ad 3

Placówka określiła czas trwania poszczególnych kar regulaminowych. Zapisy te były dostępne także w dniu kontroli prowadzonej przez Krajowy Mechanizm Prewencji (umieszczone były w gablocie na parterze internatu). Nieporozumienie wynika z ogólnego zapisu w regulaminie kar (będącym swoistym katalogiem środków). Doprecyzowanie tego dokumentu stanowi regulamin wychowanka. Jednak zgodnie z Państwa sugestią zadamy o bardziej wyrazistą prezentację tego problemu poprzez formę graficzną oraz na apelach.

Ad 4

Przeniesienie do innego ośrodka jest środkiem wychowawczym, który umożliwia wychowankowi odbudowanie swego dobrego wizerunku w nowym miejscu – pomaga mu więc wyjść ze stanu stygmatyzacji w roli negatywnej. Stanowi także zabezpieczenie bezpieczeństwa dla wychowanków, którzy podlegać mogą agresji wychowanków mających w placówce wyrobioną negatywną – więc w nomenklaturze podkultury przestępczej wysoką pozycję. Jak więc widać na przeniesieniu do innej placówki zyskują zarówno osoby będące takim środkiem wychowawczym objęte, jak i osoby pozostające w niej. Jak zawsze działania te będą wykorzystywane tylko dla dobra dziecka.

Ad 5

W placówce istnieje procedura postępowania w nagłych sytuacjach (np. agresji wychowanka). W niej zawarte są wyczerpująco zasady używania środków przymusu bezpośredniego. Obecnie wprowadzono też procedurę wydawania leków, która jednakże kodyfikuje tylko zasady od dawna przyjęte w tej mierze przez placówkę. Błędem naszym było ich niespisanie w stosowną procedurę

Ad 6

Zagwarantowanie wychowankom Ośrodka stałego dostępu do opieki medycznej poprzez zatrudnienie pielęgniarki bądź higienistki szkolnej było wielokrotnie przez placówkę postulowane i dostrzegane jako potrzebne, lecz nie jest możliwe ze względów finansowych stanowisku pielęgniarki. Jako placówka będziemy dalej wytrwale prowadzić działania mające na celu rozwiązanie tego problemu.

Ad 7

W naszym pojęciu - opartym na wieloletnim doświadczeniu w pracy resocjalizacyjnej - wywieszenie listy osób ukaranych i nagrodzonych (często są to z resztą te same osoby) nie powoduje zjawiska stygmatyzacji. Jest natomiast motorem do działania opartym na pozytywnej rywalizacji i na porównywaniu siebie z samym sobą z poprzedniego okresu. Wiele razy chłopcy z dumą pokazują, że poprawili swoje zachowanie – wizualizacja tego poprzez umieszczenie szczegółowych wpisów jest w tym dziele bardzo pomocna. Jednak przychyłamy się do sugestii Państwa w tym zakresie i informacje te będą dostępne dla chłopców w zeszytach grupowych.

Ad 8

W placówce dostępne są adresy instytucji, które zajmują się ochroną przestrzegania praw człowieka – są zawieszane w gablocie informacyjnej. Ich brak w czasie kontroli mógł być spowodowany chwilowym niedopatrzeniem osoby, która zmieniała wystrój tablicy. O swych prawach i instytucjach, które mogą im pomóc wychowankowie są ponadto powiadamiani dwukrotnie w ciągu roku na apelach oraz doraźnie przez wychowawców w grupach wychowawczych.

Ad 9

W okresie wakacji będą odmalowane korytarze w warsztatach szkolnych oraz odnowiona ubikacja. Natomiast jej generalny remont zostanie przeprowadzony po otrzymaniu funduszy z organu prowadzącego (jest ujęty w planach placówki).

Ad 10

Stanowiska prysznicowe jak tłumaczono podczas kontroli - tylko chwilowo nie miały zasłonek było to spowodowane kończącym się remontem. W chwili obecnej są już zamontowane.

Ad 11

Podczas kontroli przekazano informację, że uszkodzone drzwi w pomieszczeniach grupy I zostaną wymienione na nowe podczas wakacji. Uszkodzenia wynikały z złej jakości drzwi i aktywności najmłodszej grupy wychowawczej. Na dzień dzisiejszy zostały one już wymienione na nowe.

Z poważaniem
D Y B E K T O R
mgr Antoni Trojan

Otrzymują:

1 x adresat

1 x/a

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL 2011-07-20

ZAC. NR 1407475

Kraków, dnia 15 lipca 2011 r.

EK-I.5423.13.12.2011

RPO-672 872/M

Szanowna Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu „Krajowy Mechanizm
Prewencji”
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Janina Pawłowska Dyrektorka

W odpowiedzi na pismo z dnia 16 czerwca 2011 roku w sprawie przekazania Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Wielkich Drogach informuję, iż w oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 roku w sprawie rodzaju i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach – ramowy plan nauczania w MOW w Wielkich Drogach powinien uwzględniać udział w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych w wymiarze co najmniej 4 godzin tygodniowo. Natomiast jak wynika z arkuszy organizacji pracy szkoły na rok szkolny 2010/2011 obowiązek jest realizowany przez Dyrektora jednostki w zakresie 2 godzin tygodniowo, natomiast dyrektor nie dopełnił obowiązku przygotowaniu aneksu do arkusza organizacji pracy szkoły zwiększającego liczbę godzin wskazanych powyżej zajęć do wymaganej przepisami prawa, pomimo że środki finansowe w przedmiotowym zakresie zostały zabezpieczone.

Zgodnie § 2 ust. 5a Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 roku w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych Dyrektor placówki powinien zapewnić 4 godziny tygodniowo na zajęcia w kołach zainteresowań w ramach tzw. pensum wychowawców.

Nie jest więc prawdą, że działalność kół zainteresowań została zawieszona z uwagi na nieprzekazanie funduszy przez Urząd Marszałkowski gdyż środki finansowe na wynagrodzenia pracowników MOW były w pełni zapewnione, o czym świadczy również fakt, iż w dniu 31 grudnia 2010 roku zostały zwrócone na konto Województwa Małopolskiego niewykorzystane środki finansowe przeznaczone na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w wysokości 65 771,83 zł.

Reasumując wyłączna odpowiedzialność za realizację wskazanego powyżej obowiązku ponosi Dyrektor placówki.

Małgorzata Madyj
Zastępca Dyrektora
Departamentu Edukacji, Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Do wiadomości:

- 1) Dyrektor Zespołu Placówek Edukacyjno – Opiekuńczo – Wychowawczych w Wielkich Drogach, Wielkie Drogi 192, Wielkie Drogi 32-050.

ul. Basztowa 22
31-156 Kraków
adres do korespondencji: ul. Raclawicka 56, 30-017 Kraków

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, dnia 19 lipca 2011 r.

RPO-672822-VII-720.8.4/11/KM

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

**Pan
Antoni Trojan**
Dyrektor
Młodzieżowego Ośrodka
Wychowawczego
32-051 Wielkie Drogi 192

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

Szanowny Panie Dyrektorze,

Dziękuję uprzejmie za pismo z dnia 29 czerwca 2011 r. (l.dz. ZPEOW-09/091/9/2011), dotyczące stanowiska w sprawie uwag i wniosków zawartych w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji podległego Panu Dyrektorowi Ośrodka.

Szczegółowe odniesienie się do przedstawionych Panu Dyrektorowi rekomendacji wskazuje, iż problemy zasygnalizowane w Raporcie zostały potraktowane z powagą. Niemniej jednak pozostają dwie kwestie związane z dyscyplinowaniem wychowanków wymagające, w mojej ocenie, doprecyzowania.

W przedmiocie kary w postaci pracy na rzecz Ośrodka, uprzejmie wyjaśniam iż, Krajowy Mechanizm Prewencji stoi na stanowisku, że dziecka nie można karać poprzez pracę. Kara pojmowana jest wówczas jako nieprzyjemny, przykry bodziec stosowany ze strony wychowawcy. W związku z tym, niewskazane z wychowawczego punktu widzenia uznać należy umieszczenie pracy na rzecz Ośrodka w katalogu kar wymienionych w odpowiednim Regulaminie. W praktyce, takie sytuacje mogą przyczynić się do negatywnego postrzegania pracy jako czynności powszechnej, służącej do samodzielnego utrzymywania się. Wychowanek powinien mieć świadomość, że jako członek całej grupy bierze udział we wszystkich czynnościach życia codziennego, w miarę swoich możliwości.

W kolei zaś kara w postaci przeniesienia wychowanka do innego Ośrodka zgodnie z przywołanymi w Raporcie standardami międzynarodowymi (Zalecenia Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie europejskich reguł dla młodocianych

przestępców objętych sankcjami lub środkami alternatywnymi) nie powinna być stosowana. Krajowy Mechanizm Prewencji nie kwestionuje zaś samej instytucji przeniesienia, a jedynie stosowanie tego środka jako środka dyscyplinującego.

Kończąc pragnę wyrazić przekonanie, iż ustalenia poczynione w podległym Panu Dyrektorowi Ośrodka przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji, zostaną przyjęte jako cenne uwagi pozwalające na udoskonalenie oddziaływań wychowawczych.

Z poważaniem

DYREKTOR ZESPOŁU

Justyna Róża Lewandowska
Justyna Róża Lewandowska

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, dnia 2011-07-22

RPO-672822-VII-720.8.4/11/KM

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

**Pan Dyrektor
Antoni Trojan**
Młodzieżowy Ośrodek
Wychowawczy
32-051 Wielkie Drogi 192

**Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”**

Szanowny Panu Dyrektore,

W załączeniu przesyłam kserokopię pisma Dyrektora Departamentu Edukacji, Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w Krakowie, dotyczącego informacji uzyskanej podczas wizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji w podległym Panu Dyrektorowi Ośrodku i związanej z nią rekomendacji.

Na podstawie art. 13 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 z póź. zm.) oraz art. 22 Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (Dz. U. 2007 r. Nr 30, poz. 192), uprzejmie proszę o ustosunkowanie się do jego treści.

Załącznik 1

Z powołaniem
DYREKTOR ZESPOŁU
Justyna Róża Lewandowska
Justyna Róża Lewandowska

Zespół Placówek Edukacyjno – Opiekuńczo – Wychowawczych
w Wielkich Drogach

32-051 Wielkie Drogi 192, tel./fax. 012 270-60-16,
e-mail: poczta@zpeow.internetdsl.pl, www.mow-wielkiedrogi.pl

ZPEOW – 78/2011

Wielkie Drogi dn. 16.08.2011 r.

RPO-672822/AA

Szanowna Pani Dyrektor

Szanowna Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu
„Krajowy Mechanizm Prewencji”
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPL. 2011-08-22
ZAL. NR 1414376

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 lipca 2011 serdecznie dziękuję za przyjęcie naszych wyjaśnień do uwag i wniosków zawartych w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji po wizycie w naszym Ośrodku.

W przedmiocie przydzielania obowiązku pracy na rzecz Ośrodka pomimo, że może nie do końca jesteśmy przekonani co do jej zasadności, to jednak przyjmujemy Państwa stanowisko. Ponieważ na pewno wynika ono z Państwa wieloletnich doświadczeń jak i informacji zebranych w różnego rodzaju placówkach. A tak jak podkreśliłem w rozmowach z Państwem dla nas najważniejsze jest dobro tych dzieci, które są u nas ponieważ już i tak zostali mocno pokrzywdzeni przez los.

Jeżeli chodzi o karę przenoszenia do innego Ośrodka to podczas posiedzenia Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Wychowanka będziemy kierować się użyciem tego rodzaju działań jako środka dyscyplinującego zgodnie z Państwa sugestią.

W sprawie ilości godzin zajęć w ramach kół zainteresowań to Organ Prowadzący w chwili przygotowania Arkuszy Organizacyjnych zalecił nam zastosować oszczędności we wszystkich wydatkach, ponieważ nie posiada środków na pełne zaspokojenie potrzeb placówki podając nam limit pieniędzy, do którego mamy się zastosować. W wyniku tych wyliczeń zaplanowaliśmy ilość godzin zgodne do tego limitu. Patrząc jednak ogólnie na ilość zajęć zrealizowanych faktycznie w Placówce dla wychowanków w ciągu całego roku to jest to ilość kilka razy większa (niż 4 tyg.) ponieważ chłopcy uczestniczyli w zajęciach organizowanych w ramach programów ICT oraz Samodzielne Życie. Niemniej jednak w konstrukcji przyszłych Arkuszy Organizacyjnych będziemy kierować się przepisami, a nie sugestiami.

Polegając na Państwa doświadczeniu oraz bieżącej znajomości przepisów zwracamy się do Państwa z uprzejmą prośbą, jeżeli to nie będzie stanowiło problemu o przesyłanie nam aktualnych informacji o prawach dziecka, przepisach go dotyczących oraz innych materiałach, które według Państwa byłyby dla nas pomocne w pracy placówki.

Z powrotem

DYREKTOR
mgr Jarosław Trojan

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 2011-09-19

RPO-672822-VII-720.8.4/11/KM

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

**Pan
Antoni Trojan**
Dyrektor
Młodzieżowego Ośrodka
Wychowawczego
32-051 Wielkie Drogi 192

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

W nawiązaniu do Pana pisma z dnia 16 sierpnia 2011 r. (l.dz. ZPEOW-78/2011), przesyłam Zalecenia CRM/Rec(2008)11 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie europejskich reguł dla młodocianych przestępców objętych sankcjami lub środkami alternatywnymi, ulotkę informacyjną Krajowego Mechanizmu Prewencji oraz publikacje Fundacji Dzieci Niczyje.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że na stronie Fundacji: www.fdn.pl udostępniono serię broszur przez nią wydawanych.

Załącznik 9.

ZASTĘPCA DYREKTORA ZESPOŁU

Magdalena Chmielek